

повідати та практично опрацьовувати ситуації протистояння особам, які зі зброєю в руках або без неї загрожують життю та здоров'ю не лише поліцейського, а й пересічних громадян. До того ж необхідно роз'яснити психологію правопорушників які беруть зброю до рук та як опанувати себе рипто валютцю, який опинився у такій ситуації для подальших адекватних дій з попередження та знешкодження таких осіб. Як показує нам практика є багато випадків не лише в Україні, а й за кордоном коли правоохоронці не змогли опанувати себе в цей момент і це призвело до сумних наслідків. Тому рипто втання таких тренінгів є необхідним в підготовці працівників ОВС.

До того ж, хотілося б виділити як необхідне те, що такі тренінги необхідно додавати до системи тактико-спеціальної підготовки та закріплювати їх в переліках на законодавчому рівні.

1. Про Національну Поліцію : Закон України від 20.03.2020 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення 15.01.2021)

2. Про затвердження Положення про Національну поліцію : Закон України від 27.04.2019 № 27.04.2019 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015> (дата звернення 15.01.2021)

3. Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України : Закон України від 26.01.2016 № z0260-16 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16> (дата звернення 15.01.2021)

4. Барко В. І., Остапович В. П., Барко В. В. Напрями вдосконалення професійної психологічної підготовки поліцейських Національної поліції України, 2018. [електронний ресурс]. URL : https://www.researchgate.net/publication/325741136_NAPRAMI_VDOSKONALENNA_PROFESIJNI_OI_PSIHOLOGICNOI_PIDGOTOVKI_POLICEJSKIH_NACIONALNOI_POLICII_UKRAINI (дата звернення 15.01.2021)

Роман МАРКОВ

викладач

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Альона КРАВЧЕНКО

курсант

Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗАХИСТ ВІД ТЕРОРИЗМУ ЯК СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВИЙ ФЕНОМЕН

На сучасному етапі Україна переживає соціально-політичну нестабільність котра спричинена бойовими діями на сході України, це явище проковує до тероризму. Проблему вивчення тероризму як соціально-правового феномену вивчали такі науковці, як: В. Кубальський, О. Половко, Г. Завіруха, В. Драний та інші.

Терор можна віднести до діяльності, яка впроваджується виключно політичними силами, що знаходяться у владі та спирається на репресивний апарат, тобто армію, поліцію, службу безпеки країни тощо.

В науковій літературі під тероризмом В.Ємельянов вбачає, специфічний вид збройних дій, що проявляється через «збройний конфлікт низької інтенсивності» [2, с. 14]. Натомість В.Кубальський, вважає, що тероризм має кримінальну складову, науковець класифікує тероризм як вид кримінальної злочинності. В.Середа, наголошує на тому, що тероризм є видом політичної боротьби, що формується на основі соціально-політичного протесту [5; 8].

Протидія тероризму потребує значних економічних ресурсів та пов'язана з певними обмеженнями можливостей суспільного розвитку.

Серед основних суб'єктів котрі задіяні на боротьбу з тероризмом в нашій країні, є: СБУ, Міністерство внутрішніх справ, Національна поліція, Міністерство оборони, центральні органи виконавчої влади, Управління державної охорони та інші органи.

Згідно ст. 5 ЗУ «Про боротьбу з тероризмом» Міністерство внутрішніх справ України спільно з Національною поліцією організовує боротьбу з тероризмом шляхом запобігання, виявлення та припинення кримінальних правопорушень, вчинених з терористичною метою, розслідування яких віднесене законодавством України до компетенції Національної поліції; надає Антитерористичному центру при Службі безпеки України необхідні сили і засоби; забезпечує їх ефективне використання під час проведення антитерористичних операцій [6, с. 3].

У протидії з тероризмом Національна поліція України в праві застосовувати вогнепальну зброю, спеціальні засоби та вести прийоми боротьби.

Серед спеціальних засобів котрі зазвичай використовують проти терористів є: кайданки чи інші засоби, що обмежують потенційного терориста; гумові та пластикові кийки; засоби споряджені речовинами сльозогінної та дратівної дії; засоби примусової зупинки транспорту; пристрої, гранати, боеприпаси та малогабаритні пристрої для руйнування перешкод та примусового відчинення приміщень; електрошокові пристрої контактної та контактнo-дистанційної дії та багато іншого. Між тим спеціальні відділи поліції мають змогу застосовувати службових собак та коней під час виявлення чи знешкодження терориста.

Фізична сила застосовується працівниками Національної поліції у разі крайньої необхідності, коли вичерпано інші заходи впливу на рипто валюника, якщо застосування інших поліцейських заходів не забезпечує виконання поліцейським повноважень, покладених на нього, а також з метою: забезпечення особистої безпеки або безпеки інших осіб; припинення адміністративного правопорушення — протиправної, винної (умисної або необережної) дії чи бездіяльності, затримання особи, яка вчинила правопорушення.

Але спираючись на ЗУ «Про Національну поліцію», можна звернути увагу, що заборонено застосовувати фізичну силу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю до: жінок з явними ознаками вагітності; малолітніх осіб; осіб

з явними ознаками обмежених можливостей або старості [7, с. 15].

Таким чином, у контексті підвищення стійкості суспільства до терористичної загрози та ліквідації наслідків терактів важливим завданням держави є постійна робота з населенням з метою формування у суспільстві відчуття захищеності та розуміння порядку дій у випадку підвищення рівня терористичної загрози. Інформування населення на постійній основі про характер і масштаби небезпеки, рівень терористичної загрози і вчинення терактів, проведення навчань із підготовки населення до дій в умовах таких загроз, формування громадської думки з метою сприяння державній політиці у відповідній сфері і налагодження взаємодії з громадськістю щодо протидії тероризму суттєво підвищують стійкість як суспільства, так і державної системи протидії тероризму.

1. Актуальні питання протидії тероризму у світі та в Україні: аналіт. Доповідь / [Резнікова О.О., Місюра А.О., Дрьомов С.В., Войтовський К.Є.]. Київ: НІСД, 2017. 60 с.

2. Смелянов В.П. Злочини терористичної спрямованості. Х., 2017. 160 с.

3. Канцір В.С. Тероризм у сучасному глобалізаційному просторі: філософсько-правовий вимір: монографія. 2018. 554 с.

4. Концепція боротьби з тероризмом, ухвалена Указом Президента України від 05.03.2019. № 53/2019. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/230/2019>.

5. Кубальський В.Н. Кримінально-правові проблеми протидії тероризму в Україні. Автореф. рип. ... рипт. юрид. наук: 12.00.18. Інститут держави і права ри. В. М. Корецького НАН України, Київ, 2018 20 с.

6. Про боротьбу з тероризмом: закон України від 03.07.2020. 638-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>.

7. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 58-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. 379 с.

8. Тероризм: кримінологічна детермінація і кримінально-правова протидія: монографія / В.В. Середа, І.Р.Серкевич. Львів: ЛьвДУВС, 2016. 188 с.